Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

ugr, 22.04.2020

Til stede:
Veslemøy Hellem, KS
Hermund Urstad, Husbanken
Helén Bigseth Einertsen, Oslo kommune
Marit Hestad, Oslo kommune
Bård Krag, KMD
Jan Oddum, ASD
Ivar Andreas Åsland Lima, Arbeids- og velferdsdirektoratet
Pål Eivind Aamodt, Arbeids- og velferdsdirektoratet
Unni Beate Grebstad, SSB
Torild-Irene Brakalsvålet, SSB
Mahta Souri, SSB
Geir Hjemås, SSB

Referat KOSTRA-arbeidsgruppen for sosialtjenesten – 22.04.2020

Sak 1. Arbeidsgrupperapport for 2019 v/SSB

Det var ingen merknader til denne.

Sak 2. Endringer i skjema 11C KVP (Kvalifiseringsprogrammet) v/SSB

17.4. var det formøte mellom SSB, KS, Oslo kommune, NAV og ASD om KVP. Utkast til referat ble sendt ut til arbeidsgruppen og Oslo kommune og ASD hadde noen presiseringer til dette som SSB vil oppdatere referatet med. SSB utarbeider i tillegg et notat som sendes dem som deltok på KVP-møtet. Etter at det er enighet om hvordan notatet skal se ut oversendes til KS som vil sende dette ut til noen utvalgte kommuner for å få innspill til mulige endringer i skjema 11C. SSB vil innkalle til møter i KVP-gruppen etter at KS har fått tilbakemelding fra kommunene. Arbeidet må sluttføres senest medio juni.

NAV ønsket også mer detaljert informasjon om KVP og særlig i tilknytning til mottakere som slutter. SSB orienterte om at de har muligheter til å koble KVP-mottakerne som er ferdig med programmet opp mot andre register som f.eks. SFP (system for persondata) Oslo kommune supplerte med at dette vil være viktig informasjon også for dem og særlig om de mottar statlige ytelser, er i jobb etc.

Sak 3. Endringer i skjema 7 v/SSB

Oppdatering av skjema 7. Litt gamle «skjema» ifht. hvordan de er utformet, noe som SSB har opplevde gjentatte ganger har skapt forvirring ute i kommunene. SSB ha nå laget et nytt utskriftsvennlig skjema som vi vil legge ut.

Et spørsmål på skjema 7 som noen kommuner sliter med å rapportere inn til SSB er knyttet til spørsmålet om fordelingen av kommunalt/statlige ansatte på NAV-kontorene. Dette er tall som SSB ikke har opplevd noen etterspørsel etter og vi foreslår derfor å ta dette ut av skjema. SSB

orienterte om at bakgrunnen til at spørsmålet kom i skjema var knyttet til oppstarten av NAV-reformen. NAV mente at dette hørtes fornuftig og pekte på at NAV-kontorene fremstår som veldig integrerte nå med en mer enhetlig ledelse og at behovet nok ikke bør like stort nå ifht. å beholde dette spørsmålet. NAV orienterte også om at etaten gjennomfører egne undersøkelser for å anslå ressursbruken på statlige og kommunale årsverk, men det er litt ujevn kvalitet på dette. Oslo kommune foreslo at SSB kunne gå gjennom hele skjema 7. KS mente dette var en god ide og viste til at spørsmålet som SSB foreslår å ta ut er et av de få tallene som sier noe om de 2 linjene i NAV (en kommunal og en statlig). Det er også viktig å ha fokus på kvalitet i de sosiale tjenestene i NAV. Det er derfor viktig å se på de kildene SSB og NAV har for å finne mer ut av hva som kunne være viktig å beholde/forbedre. ASD støttet også dette forslaget. KS foreslo at SSB kunne løse det ved f.eks. å invitere noen kommuner til et utvidet arbeidsmøte for å gå gjennom skjemaet. KS mente at de vil være interessant for kommunene å mene noe om dette siden de vil ha meninger om dette. SSB vil derfor ta et initiativ til å følge opp denne saken og vi har litt tid siden endringer ikke vil kunne implementeres før i 2021 rapporteringen.

SSB tar intiativ til å ta en gjennomgang av skjema 7 med tanke på forbedringer. Et utvalg kommuner inviteres inn og KS gir tips om aktuelle kandidater. Oslo kommune er viktig inn i denne gruppen.

Sak 4. Nye saksbehandlingsregler knyttet til koronasituasjonen v/flere

Det er kommet et nytt rundskriv om saksbehandlerregler ved søknad om sosialhjelp knyttet til nåværende koronasituasjon.

Oslo kommune oppsummerte de viktigste endringene som innebærer at dagens situasjon gir kommunene/NAV færre muligheter til å stille krav og vilkår overfor mottakerne. Kommunene må være mindre restriktive ifht. kravet om at mottakerne må prøve alle muligheter (f.eks. selge bolig, bil), samt at det kreves mindre dokumentasjon for å underbygge søknaden. Dette vil medføre at kommunene i større grad må bruke mer standardiserte normer og at det dermed blir mindre individuell behovsprøving. Kommunene er også bedt om å være ekstra observant ifht. barnefamilier, samt at det må stilles færre vilkår.

SSB har allerede fått henvendelse fra noen kommuner om forhold knyttet til sosialhjelpsregistrering og de særskilte «korona-reglene» som er gitt av myndighetene. SSB har tatt spørsmålene opp med Arbeids- og velferdsdirektoratet, og kommet frem til svar som er sendt angjeldende kommuner. Siden samme spørsmål kan tenkes å bli stilt dere av kommunene, vil vi her orientere om de aktuelle spørsmål og svar.

Problemstilling 1: Direktoratet har utarbeidet en veileder for saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp nå i disse korona-tider. Der står det bl.a. at en ikke bør stille vilkår som en ikke har kapasitet til å følge opp og at «situasjonen gjør også at tungtveiende grunner taler imot å stille vilkår om aktivitet til stønadsmottakere under 30 år.

Dette vil jo gjøre utslag i KOSTRA-rapporteringen skjema 11, så derfor kan det være greit med like retningslinjer for hvilken begrunnelse som skal brukes i disse sakene.
Praksis bør vel være at dersom det ikke stilles vilkår for personer under 30 år pga. korona-situasjonen, så bruker man begrunnelsen «Andre tungtveiende grunner taler mot at det stilles vilkår om aktivitet».

Begrunnelse for unntak fra krav om aktivitetsvilkår for person under 30 år
- ○ Mottaker er i arbeid
- ○ Mottaker er allerede i aktivitet knyttet til mottak av statlig eller annen kommunal ytelse
- ○ Mottakers helsemessige eller sosiale situasjon hindrer deltakelse i aktivitet
- ○ Andre tungtveiende grunner taler mot at det stilles vilkår om aktivitet

Både Arbeids- og velferdsdirektoratet og vi er helt enig i denne løsningen.

Problemstilling 2: Gjelder hvordan dataprogram skal tilpasses at selvstendig næringsdrivende og frilansers ev. skal få økonomisk sosialhjelp.

Arbeids- og velferdsdirektoratet mener (og SSB er enige) at sosialhjelp etter nye regler gitt til selvstendig næringsdrivende og frilansere simpelthen registreres (og innrapporteres) som ordinære sosialhjelpsutbetalinger.

SSB gjorde arbeidsgruppen oppmerksom på at vi har mulighet til å koble på registeropplysninger for å få mer kunnskap spesielt om nye grupper som nå vil søke om sosialhjelp. F.eks. registeret for selvstendig næringsdrivende.

Sak 5. Informasjon om publiseringen v/SSB

3. juli publiseres nyhetsartikkel, samt landstall for sosialhjelp. Kun 2 kommuner som ikke har rapportert inn på skjema 11, noen flere på skjema 7 og 12. Det jobbes med å purre disse.

Sak 6. Info og evt.

Harmoniseringsutvalget som ble satt ned i fjor er snart klar med sin rapport som omhandler anbefalinger knyttet til forbedringer av fremstillingen av KOSTRA-området på ssb.no. Dette sendes arbeidsgruppen på høring når den er klar.

SSB sa at dersom det er behov for et arbeidsgruppemøte til i år så kan dette la seg ordne. KS spilte inn at det muligens kunne være behov knyttet til arbeidet med skjema 7 som SSB nå skal sette i gang.